

ZUID-HOLLANDS SBKG-NIEUWS

Nieuwsbrief nummer 43
van de Stichting Behoud Kerkelijke Gebouwen in Zuid-Holland
Mei 2019

1. Algemeen

Door middel van deze nieuwsbrief wordt relevante informatie aangeboden aan kerkrentmeesters, over onderwerpen die van belang (kunnen) zijn bij hun werk betreffende instandhouding van objecten die een functie hebben in kerkelijke zin. Het behoeft geen nadere toelichting dat u over alle zaken vragen kunt stellen. Neem in dat geval contact op met het secretariaat, bij voorkeur per e-mailbericht. Zo snel als mogelijk laten wij van ons horen.

2. Laatste editie van Nieuwsbrief SBKG Z-H

Dit keer ligt wel een heel bijzondere versie van onze nieuwsbrief voor. Editie 43. Op zich niet een getal om van te schrikken. Ook geen getal met een diepere achtergrond. Toch is daarvan sprake. Dat heeft alles te maken met hetgeen in de afgelopen maanden tot stand is gekomen: een samenvoeging van twee SBKGen, te weten de stichting SBKG Utrecht en SBKG Zuid-Holland. Bij elke vergadering en ieder moment van ander overleg is steeds in goede harmonie besproken op welke wijze de samenvoeging het best zou kunnen worden gerealiseerd.

Maar voor een samenvoeging is meer nodig dan op een achternamiddag even tot de conclusie komen als bestuurders van beide stichtingen onder één naam verder te willen gaan. Veel moet worden geregeld, ook statutair. Juridische zaken vergen nauwkeurigheid en de nodige voorbereiding. Maar het is gelukt, zodat in de bestuursvergadering van 23 mei 2019 de nieuwe statuten konden worden vastgesteld. Wat nu nog rest is de afronding bij de notaris, het verlijden van bedoelde akte. Daarna is de samenvoeging een feit en heeft de Stichting Behoud Kerkelijke Gebouwen in Zuid-Holland sec opgehouden te bestaan. Is er, met de uitbreiding van het aandachtsgebied en het samengaan met SBKG Utrecht, een nieuwe stichting ontstaan die bezig blijft met de c.q. beider doelstelling, zoals in 1996 aangevangen.

3. Nieuwe naam en opheffing SBKG Utrecht

Als naam voor de nieuw ontstane stichting is gekozen **Stichting Behoud Kerkelijke Gebouwen Randstad en Utrecht**. Uitgaande van naamgeving van de SBKGen die elders zijn ontstaan vanwege identiek verlopen snel tot de conclusie gekomen dat we qua naamgeving daarbij moesten aansluiten.

4. Donatienota 2019 voor nieuwe donateurs (oud SBKG Utrecht)

Bijgevoegd is de jaarnota 2019. Graag uw medewerking dit op korte termijn te willen voldoen.

5. Bestuur

In het huidig tijdsgewricht is vergaderen niet het meest geliefde wat iemand wil doen als vrijwilliger. Er zijn voor het gedachtegoed, voor de achterban, maar liefst alleen dat. Vanuit die context is ervoor gekozen te gaan werken met een kernbestuur (omdat er altijd zaken moeten worden geregeld) en daarnaast met deskundigen, die met hun deskundigheid op alle vragen vanuit de kerken een passend advies willen geven. Daarom zijn we blij dat de bestuursleden van SBKG Utrecht betrokken blijven bij het werk. Met vreugde werden zij benoemd tot bestuurslid van de nieuwe organisatie.

6. Asbest

Met deze cryptische titel vragen we opnieuw aandacht voor het voorkomen van asbest in (openbare) gebouwen. Al vanaf 2012 is in de nieuwsbrieven die zijn uitgebracht al gewaarschuwd op tijd een aanvang te maken met alles wat erbij komt kijken om uiterlijk 2024 te voldoen aan de gestelde criteria: allereerst een asbestrisico-inventarisatie en daarna mogelijk verdere stappen nemen, afhankelijk van waar asbest in het gebouw wordt aangetroffen. Die werkzaamheden aan deskundige derden over te laten is niet meer dan logisch. Inmiddels zijn we ruim zes jaar verder en evenzo veel tijd dichterbij het moment dat u als eigenaar van het gebouw wordt afgerekend op de consequenties ervan. De regelgeving is sindsdien ook strenger geworden. Dat al tezamen brengt ons er toe u, nog meer dan in 2012, er op te attenderen niet langer te wachten met het nemen van passende maatregelen. Twijfelt u wat te doen als eigenaar of beheerder van uw object? Weet u niet waar u zich moet vervoegen voor het aanvragen van een rapport op dit terrein? Wilt u wel eens van een derde weten waartoe u gehouden bent als eigenaar van een gebouw wat openbaar toegankelijk is? U wilt toch niet dat degenen die uw kerk bezoeken risico lopen? Stel die vraag aan iemand die met deze materie bekend en terzake deskundig is. Uiteraard kunt u hiervoor ook uw SBKG benaderen.

7. Grondwaterproblematiek

Het jaar 2018 kenmerkte zich als een uitgesproken droog jaar. Veel zon en weinig neerslag had een extreem droge periode tot gevolg. Het leidde tot zetting van funderingen. Daling van de grondwaterspiegel, waardoor in evenwicht zijnde lagen opeens een zekere mate van instabiliteit gingen vertonen. Maar ook andere situaties deden zich voor, afhankelijk van de aard de fundering van het desbetreffende object. Elk soort materiaal kent nu eenmaal zijn eigen, unieke eigenschappen. Bij een houten paalfundering kan droogstand optreden van het houtwerk, waarbij door zwamvorming paalkoprot het materiaal aantast. Bij een betonpaalfundering kan als gevolg van verlaging van het grondwater negatieve kleeftoename, doordat de opwaartse druk van het water afneemt.

Wat te doen om nadelige gevolgen ervan te voorkomen. De eigenaar van een gebouw blijft verantwoordelijk voor de gevolgen van veranderingen van het grondwaterpeil. Besef dat goed. Het is zaak in alle gevallen het grondwaterpeil op orde te houden, door in droge perioden kunstmatig tekortkomend water op een andere manier toe te voegen aan de bodem. Voorbeelden kunnen zijn negatieve drainage aanleggen of bomen rond het gebouw te isoleren of te kappen. Want ook grote bomen vragen veel water uit de bodem.

Periodiek meting in peilbuizen te uitvoeren, waarmee de situatie in de gaten gehouden wordt. Hier geldt echt: voorkomen is beter dan genezen en leren van andermans ellende. Want gezette ondergrond vanwege lage grondwaterstand is met grote uitzondering te herstellen en dat geldt dan voor gebouwen op staal. Bij paalfunderingen maakt schade door aantasting ook kostbare herstellingen noodzakelijk, om verder onheil aan het gebouw te voorkomen.

Ons advies is: neem goede nota hiervan. Regeren blijft vooruitzien. Graag helpen wij u verder, mocht bovenstaande onvoldoende zijn qua informatie of op andere wijze te technisch.

8. Kerkenvisie en Subsidieregeling

Het jaarverslag 2018 van de stichting kende op pagina 12 een artikel over zowel Subsidieregeling als Kerkenvisie. Beide aspecten zijn en blijven de rode draad om kerkelijke gemeenten hierop te wijzen, gebruik te maken van hetgeen kan en beschikbaar is voor hun eigen object.

De subsidieregeling landelijk kent een vaste periode van indienen van de aanvraag ervoor. Voor 2019 is die inmiddels voorbij, maar als stichting blijven we geïnteresseerd te weten door welke kerken daartoe is overgegaan. Normaliter wordt eerst na de zomervakantie het resultaat ervan bekend. Maar uitgaande van de toekenning in de jaren 2017 en 2018 hopen we er weer op dat zoveel positieve berichten kunnen worden verspreid naar betrokken eigenaren. Stelt u ons op de hoogte van alles, met een e-mailbericht aan het secretariaat? Alvast dank ervoor.

Kerkenvisie wordt onder dezelfde noemer behandeld, omdat in wezen sprake is van een bijdrage van de overheid in de problematiek waar kerkelijke gemeenten mee te maken hebben. Er worden middelen en mankracht ter beschikking gesteld voor onderzoek naar onderwerpen als *vergroting draagvlak voor het behoud van het gebouw, bevordering toegankelijkheid en innovatie qua duurzaamheid*. Stuk voor stuk onderwerpen waar je voldoende van moet weten om er een deskundig en gefundeerd advies over te kunnen verstrekken, waar je als eigenaar wat aan hebt. Dat moet toch een ieder aanspreken, dunkt ons. Daarom het opnieuw onder aandacht gebracht. Weet u niet over hoe en wie te benaderen ervoor? Ook hierin geldt het secretariaat van de stichting mogelijk als de laatste strohalm.

9. Veiligheidszorg t.o.v. Meervoudig gebruik

Een kerkelijke gemeente is ook een huishouding waar het uitgangspunt geldt dat baten van groot belang zijn. Zonder afdoende inkomsten is er geen bestaansmogelijkheid. Primair onder die baten te verstaan de inkomsten levend geld, zoals bijdragen van de leden van de kerk alsmede de collecteopbrengsten. Maar in een periode van krimp staat dat onder druk. Dan wordt op basis van creativiteit nagegaan welke inkomstenbronnen nog meer mogelijk zijn. Verhuur van het kerkgebouw en multifunctioneel gebruik ervan komt dan al snel als logisch over. Toch een kanttekening erbij geplaatst. Laat je daarin leiden wat er netto overblijft van al die extra inzet. Kent u de bijkomende kosten, een gevolg van die extra inkomsten?

Van groter belang is aandacht voor de veiligheid: de ARBO-wetgeving. Dit onderwerp ligt niet primair in het aandachtsgebied van SBKG Z-H. Toch wilden wij u niet onthouden erop te wijzen. Zodra u uw kerkgebouw openstelt voor enig doel bent u als eigenaar van het object verantwoordelijk voor alles wat erin gebeurt.

Daarmee wordt u nog meer geconfronteerd zodra er zich een calamiteit voordoet of heeft voorgedaan. Direct zal worden nagegaan of alle regels terzake zijn nageleefd. Mocht dat niet zo zijn, dan wordt u, als eigenaar, erop aangesproken. Daarom de vraag: is elke gebruiker (incidenteel of regelmatig) wel bekend wat te doen in geval van een calamiteit? Ook daarvoor bent u als eigenaar gehouden de benodigde informatie te verstrekken. Niet te veel, maar ook niet te weinig. Doe er iets mee, is ons advies.

10. Uniforme contactgegevens

Een aantal malen per jaar vindt onzerzijds verspreiding van een mailing plaats. Dat betreft zowel het uitbrengen van het jaarverslag alsmede de nieuwsbrieven. Daarnaast wordt aan de donateurs een donatienota gezonden. Steevast volgt na een mailing een golf van reacties met als rode draad: het adres wat door SBKG Z-H wordt gehanteerd blijkt te zijn gewijzigd.

Natuurlijk kan het voorkomen dat een adressering moet worden aangepast. Maar de directe relatie tussen onze mailing en de stroom adreswijzigingen is te opvallend te noemen, daarom menen we hier extra aandacht eraan te moeten besteden. Een wijziging qua correspondentieadres kan toch in principe gedurende het gehele jaar zich voordoen? Vaak is een kerkelijke gemeente onvoldoende bekend met ons bestaan dan wel dat ook wij graag willen worden geïnformeerd indien een wijziging zich voordoet binnen het secretariaat van het college van kerkrentmeesters. Zodra daar iemand vertrekt en/of een ander die taken overneemt moet naar alle instanties een adreswijziging worden gezonden.

Naar ons oordeel kan het handiger en meer efficiënt. Waarom als kerkelijke gemeente geen gebruik maken van een postbus? Waarom geen gebruik maken van een neutraal e-mailadres, zoals info@kerkABC.nl of kerkrentmeester@kerkABC.nl ? Bij wisseling van personen hoeft niets te worden aangepast, alles gaat ongestoord door. Mede namens ook andere organen op kerkelijk erf die eenzelfde gebruik voorstaan vragen we u dit voorstel in uw college te willen bespreken.

De SBKG Z-H hecht eraan op uniforme wijze verzending te laten plaatsvinden, zodat vooralsnog wordt doorgegaan op de huidige wijze: per post. Maar weet ook dat de nieuwsbrieven ook zijn te vinden op de website van de stichting.

11. Belangrijk onderwerp gemist in deze nieuwsbrief?

Laat het ons weten. Dan wordt daaraan aandacht besteed in een volgende editie. Alvast dank voor de reactie en kritische blik.

12. Contactgegevens SBKG ZH

Post	Sportlaan 6, 3299 XG Maasdam
E	info@sbkgzh.nl
W	www.sbkgzh.nl
T	078 – 676 2276

Gevolgen van naamswijziging etc. zullen eerst in het najaar worden doorgevoerd. Tot dan blijven ook de oude contactgegevens beschikbaar.